

Byznys a důchody bez záruky

O co jde v důchodové reformě v ČR

O důchodové reformě se hovoří denně, vládní koalice a do značné míry i média ji však lidem představují jen jako nevyhnutelnou nutnost snížit náklady na důchody, které vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení z důchodového pojištění. Má dojít k dobrovolnému převedení 3 % pojistného z důchodového pojištění do penzijních fondů spravovaných novými důchodovými společnostmi, do nichž by museli občané, pokud se dobrovolně rozhodnou do nového důchodového spoření vstoupit, přispívat další 2 % ze svých mezd.

Občanům se slibují vyšší důchody, pokud do důchodového spoření vstoupí, a nižší, pokud se budou chtít spoléhat dále jen na státem provozované a garantované důchodové pojištění. I uznávaní ekonomičtí odborníci dnes přiznávají, že tak, jak je důchodové spoření navrhováno, může přinést lepší důchodové nároky pouze lidem, jejichž příjmy budou přesahovat 35 tisíc Kč měsíčně. Je na místě si připomenout, že těch je mezi námi jen asi 15 %. Stejně tak je dobré vzít do úvahy informaci ministerstva práce a sociálních věcí, že matkám pečujícím o děti či nezaměstnaným stát na jejich důchodové spoření přispívat nebude, na rozdíl od současného důchodového pojištění, v němž jsou matky i nezaměstnaní chráněni.

Většině obyvatel naší země tak důchodová reforma navrhovaná vládou přinese nižší důchody, než které by jim zajistil současný důchodový systém, pokud by v něm zůstalo pojistné v plné výši. Důvody pro to jsou přinejmenším čtyři: ztráta solidarity, způsobená přechodem do individuálního důchodového spoření, investiční riziko, které může vést k menším i větším ztrátám, které ponese bez jakékoliv garance ze strany státu či penzijního fondu účastník důchodového spoření, provozní náklady soukromých penzijních fondů, které mohou snížit jeho výsledný důchod i o více než 30 %, a konečně cena soukromých důchodů (doživotních anuit), která činí tyto důchody pro uvedené účastníky méně výhodné, než důchody poskytované v neziskově provozovaném „státním“ důchodovém pojištění.

Ještě před touto radikální reformou, která má být spuštěna od 1. ledna 2012, přichází ministr práce s tzv. malou důchodovou reformou, která vedle dalších parametrických změn „zlevňujících“ průběžný systém na úkor jeho účastníků reaguje na zrušení úpravy výpočtového základu Ústavním soudem České republiky v roce 2010.

Přestože Nález Ústavního soudu požaduje „přiměřeně“ zvýšit důchody pojištěnců s nadprůměrnými příjmy, aniž by požadoval snížit důchody ostatních poživatelů důchodů, když zdůrazňuje, že „přiměřenost“ minimálního hmotného zabezpečení je třeba chápat nejen ve smyslu vyloučení chudoby, ale i jako zajištění důstojné životní úrovně pro nízkopříjmové pojištěnce, vláda se rozhodla zvýšení důchodů bohatých pojištěnců zaplatit právě snížením důchodů všech ostatních pojištěnců, s výjimkou nejchudších občanů.

ČMKOS navrhuje vlastní důchodovou reformu, kdy určité zvýšení výdajů průběžně financovaného důchodového pojištění potřebné k řešení dopadu nálezu Ústavního soudu bude více než kompenzováno výrazně nižšími náklady souvisejícími s reformou soukromého příspěvkově definovaného doplňkového důchodového systému - penzijního připojištění se státním příspěvkem, v porovnání s náklady, které si vyžádá vládou avizované zavedení povinného důchodového spoření od 1. ledna 2012. To by reformované penzijní připojištění plně a podstatně levněji pro veřejné finance nahradilo.

Státní příspěvek by byl poskytován ve výši jedné třetiny příspěvku, který bude na své dobrovolné penzijní připojištění odvádět zaměstnanec – ten by si mohl svůj příspěvek stanovit v rozmezí od 3 % do 9 % svého vyměřovacího základu. **Budou vytvořeny i podmínky pro zaměstnanecké penzijní plány, umožňující předčasný odchod do starobního důchodu u zaměstnanců vykonávajících namáhavé a rizikové práce.**